

การเลี้ยงไส้เดือนเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์

เทศบาลตำบลพลวงได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง โดยได้ศึกษาดูงาน ณ กลุ่มวิสาหกิจทุ่งเพลโฮมสเตย์ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้ประสบปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอยประเภทขยะอินทรีย์ ได้แก่ อาหาร ผัก ผลไม้ ฯลฯ จากนั้นท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักผ่อนในพื้นที่ จึงได้ทำการศึกษาเรียนรู้การเลี้ยงไส้เดือนเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์ ซึ่งประสบความสำเร็จและสามารถต่อยอดมาเป็นแหล่งเรียนรู้ในเรื่องการจัดการขยะชุมชนได้

เทศบาลตำบลพลวงเล็งเห็นว่าโครงการดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาของชุมชน จึงได้รวบรวมองค์ความรู้เรื่องการเลี้ยงไส้เดือนเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์มาเผยแพร่ให้แก่ประชาชนที่สนใจ ดังนี้

ขั้นตอนในการเลี้ยงไส้เดือนดิน

1. เตรียมภาชนะหรือโรงเรือนสำหรับเลี้ยงไส้เดือนดิน

- ภาชนะที่หาได้ทั่วไป เช่น กาละมัง หรือบ่อซีเมนต์
- เจาะรูหรือทำทางระบายน้ำสำหรับระบายน้ำหมักมูลไส้เดือนดิน
- ภาชนะควรมีฝาปิดป้องกันแสงแดด น้ำฝน และศัตรูธรรมชาติ

2. การเตรียมพื้นเลี้ยงไส้เดือนดิน

- ใช้ดินร่วน 4 ส่วน มูลสัตว์ 1 ส่วน (ไม่ควรใช้มูลไก่และมูลสุกรฟาร์ม เนื่องจากมีสารปฏิชีวนะสูง)
- ผสมดินและมูลสัตว์ให้เข้ากันและปรับความชื้นด้วยน้ำเปล่า (ให้มีความชื้น 80 เปอร์เซ็นต์โดยประมาณ)

3. คัดเลือกสายพันธุ์ไส้เดือนดิน

- ควรเลือกไส้เดือนดินกลุ่มสีแดงสำหรับการย่อยสลายขยะอินทรีย์และผลิตปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดิน

4. การปล่อยไส้เดือนดินลงภาชนะเลี้ยง

- นำดินที่ผสมในขั้นตอนใส่ลงในภาชนะ ให้มีความสูงประมาณ 3 นิ้ว
- ปล่อยไส้เดือนดิน 1 กิโลกรัม/พื้นที่ 1 ตารางเมตร

5. การป้องกันไส้เดือนดินหลบหนี

- สำหรับภาชนะที่เป็นปูนซีเมนต์ ใช้สบู่อทาบริเวณขอบบนด้านในของภาชนะเลี้ยง กว้าง 3 นิ้ว ทุก 1 เดือน
- สำหรับภาชนะที่เป็นพลาสติกใช้น้ำยาล้างจานเข้มข้นทาบริเวณขอบบนด้านในของภาชนะเลี้ยง กว้าง 3 นิ้ว ทุก 7 วัน

6. การใส่ขยะอินทรีย์

- ใส่ขยะอินทรีย์ที่บริเวณผิวดิน หากบดย่อยขยะอินทรีย์ให้มีขนาดเล็กจะทำให้ไส้เดือนดินย่อยสลายขยะอินทรีย์ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
- ฤดูร้อน อุณหภูมิอยู่ในช่วง 25 - 40 องศาเซลเซียส ควรใส่ขยะอินทรีย์หนาประมาณ 3 นิ้ว จากผิวดิน
- ฤดูหนาว อุณหภูมิต่ำกว่า 20 องศาเซลเซียส ควรใส่ขยะอินทรีย์หนาประมาณ 6 นิ้ว จากผิวดิน
- ไส้เดือนดินสามารถย่อยสลายขยะอินทรีย์ในระยะเวลา 5-7 วัน

ประโยชน์อื่นจากการเลี้ยงไส้เดือนดิน

- ฉีไส้เดือนสามารถนำมาเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพได้
- มูลไส้เดือนนำมาเป็นปุ๋ยอินทรีย์ได้และมีราคาดี
- สามารถเพาะพันธุ์ขายได้

ที่มาข้อมูล : กลุ่มวิสาหกิจทุ่งพล ไหมสเดย์

ผู้จัดทำ : งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลพลวง

